

YHDESSÄ VAHVAKSI YHTEISÖKSI

Ei kiusaamiselle -suunnitelman toimenpiteet Niittykummun koulussa alkaen 2021

1. Hyvinvoinnin mittarit

Tavoite: Koululla on menetelmä, jonka avulla seurataan oppilaiden ja opiskelijoiden arkea ja jaksamista. Tietoa käytetään kiusaamisen ehkäisemiseen sekä siihen puuttumiseen monin eri keinoin.

- Kouluissa seurataan hyvinvointia jatkuvasti.
- Oppilaskysely 4.-6. luokat
- Kouluterveyskysely 4.-5. luokat
- Koulun oma kiusaamiskysely vuosittain
- KiVa-tiimin toiminta
- Hyvinvointikartta 5. luokka
- Koulun omat kyselyt (1. - 6.lk). Vastuussa YHR ja luokanopettajat
- Move-testit (5. lk)
- Kyselyt huoltajille: Kunta10

2. Sosiaalisia taitoja ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat

Tavoite: koululla on käytössä työkalupakki sosiaalisten tilanteiden ja tunteiden tunnistamista sekä uusien taitojen oppimista varten.

- Arvokas-tunnit
- Positiivinen pedagogiikka (kaikki luokkatasot)
- Koulutus elämään -vierailut
- Hyvää mieltä yhdessä -materiaali (Suomen mielenterveysseura)
- Hyvinvoinnin vuosikello (mallia Rovaniemeltä)
- **Osallisuus - ryhmäyttäminen**

3. Ryhmien, luokkien ja yhteisöjen yhdessä sovitut säännöt

Tavoite: Koululla on järjestyssäännöt, jotka auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista että puuttumaan siihen jämäkästi ongelmien jo alettua.

Kouluyhteisössä on laadittu sääntöjä, jotka auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista että puuttumaan siihen ongelmien jo alettua (Niittykummun koulu -sivustolla kohdassa Lukuvuosiopas)

4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen

Tavoite: Ryhmäyttäminen on koulussa arkipäivää ja jatkuvaa läpi lukuvuoden. Jatkuva ryhmäyttäminen vahvistaa ryhmän toimintakykyä, parantaa ilmapiiriä ja lisää turvallisuudentunnetta.

- Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä suunnittelee, koordinoi ja arvioi säännöllisesti jatkuvan ryhmäyttämisen toteuttamista yhdessä henkilökunnan kanssa.
- Kaikilla luokilla syksy aloitetaan ryhmäyttämällä
- Sosiaalisten ja tunnetaitojen ohjelmia toteutetaan luokissa säännöllisesti
- Retket
- Kummitoiminta
- Monipuoliset opetusmenetelmät
- Ohjatut välitunnit, myös koulualueen ulkopuolella (myös matkat välillä Uusikumpu- Niittykumpu)
- Ruokailutilanteet

5. (ei koske Niittykummun koulua) Opiskeluhuollon edustajat tapaavat pienryhmissä aloittavat 7. luokan oppilaat sekä toisen asteen koulutuksen uudet opiskelijat. .

6. Sähköiset palautekanavat

Tavoite: Perusopetuksessa kaikilla oppilailla ja huoltajilla on tiedossaan ja käytettävissään helppo tapa ilmoittaa huomioista kiusaamiseen liittyen. Ko. sähköpostilaatikko on perustettu, mutta sähköpostiuudistus on vielä kesken

- wilma
- Niittykummun koulussa otetaan käyttöön sähköpostiosoitteet:

eikiusaamiselle.niittykummunkoulu@opetus.espool.fi

- Lukuoikeudet annetaan rehtorille, apulaisrehtorille sekä ela-tiimin opettajille ja kuraattorille

7. Kiusaamisen vastaisten toimien vastuuhenkilöt

Tavoite: Koulussa tunnistetaan eri toimijoiden roolit kiusaamisen ehkäisyssä. Toiminta kuuluu kaikille koulu- tai oppilaitosyhteisössä työskenteleville.

- Kiusaamisen estävä toiminta on kaikkien opettajien ja koulunkäyntiavustajien vastuulla.
- Rehtori ja yhteisöllinen opiskeluhuolto johtavat kiusaamista estävää toimintaa.
- Kiusaamista ennaltaehkäisevä toiminta näkyy koulun arjessa tehokkaalla valvonnalla mm. siirtymissä, välituntisin ja ruokalassa. Tarvittaessa tehostetaan valvontaa.

8. Restoratiivisten lähestymistapojen käyttö

Tavoite: Koulussa on ymmärrystä ja osaamista restoratiiviseen lähestymistapaan. Restoratiivinen lähestymistapa korostaa kohtaamiseen, keskusteluun ja yhteistyöhön perustuvaa myönteistä prosessia, jossa pyritään osapuolten välisen ymmärryksen lisääntymiseen. Se vahvistaa valmiutta haastavien tilanteiden sovitteluun rakentavasti, osallisuutta vahvistaen.

Lähestymistavan perusarvoja ovat kunnioitus, kuuntelu, kohtaaminen sekä yksilöiden oman asiantuntijuuden ja kyvykkyyden vahvistaminen.

Niittykummun koulu: Koulujen henkilökunnasta valitaan kaksi vastuuhenkilöä, jotka koulutetaan (esimerkiksi RESTO - Sovitteleva ja restoratiivinen yhteisö -koulutus). Koulutuksen jälkeen vastuuhenkilöt perehdyttävät muun henkilökunnan kyseessä oleviin lähestymistapoihin koulussa.

9. Nimikko aikuinen paljon kiusatuksi tullee

Tavoite: Kiusaamisen kohteeksi joutuneella oppilaalla on nimettynä turvallinen aikuinen, joka auttaa ja tukee eteenpäin. Oppilas saa nimetä itselleen turvallisen aikuisen.

Niittykummun koulu:

- Mietitään tapaamiskerrat yksilöllisesti (oppilaskohtaisesti) -tarvittaessa asia otetaan esiin myös oppilashuoltoryhmässä ja perustetaan moniammatillinen yksilökohtainen ryhmä

10. Tukevan oppilastoiminnan kehittäminen ja vahvistaminen

Tavoite: Kouluyhteisössä kaikki otetaan mukaan kiusaamisen ehkäisyyn. Näin vahvistetaan kiusaamista vähentävää ilmapiiriä.

Niittykummun koulu:

- Oppilaskunnan kanssa järjestetään kiusaamisen vastainen päivä lukuvuoden aikana
- YHR:n ja nuorisotyön yhteistyö

11. Vertaistukitoiminta

Tavoite: Kiusatuksi tulleella oppilaalla tai opiskelijalla on mahdollisuus jakaa kokemuksiaan ja saada vertaistukea muilta.

Niittykummun koulu:

Kummikoulu ottaa yhteyttä nuorisotyöntekijään ja selvittää yhdessä vertaistukiryhmän perustamista (kohdennettu nuorisotyö). Niittykummun koulun yhteyshenkilö on Katri Storgårds.

12. Nivelttäminen ja siirtymätilanteet

Tavoite: Oppilas saa erityisesti nivelvaiheissa ja siirtymätilanteissa tukea ja ohjausta.

Niittykummun koulu:

- Uuteen kouluun siirryttäessä koulussa kerrotaan koulun toimintamallit ja tavat.
- Syksyllä järjestetään vanhempainilta ensimmäisen luokan oppilaiden huoltajille. Vanhempainilloissa pyritään vuorovaikutteiseen toimintaan.
- Sen jälkeen käydään henkilökohtaiset keskustelut huoltajien kanssa.
- Esikouluryhmät vierailevat koulussa lukuvuoden aikana. Keväällä järjestetään koulutulokkaille ja huoltajille tutustuminen
- Keväällä järjestetään nivellyspalaverit esikoulunopettajien kanssa.
- 6. -luokkalaisten tutustuminen yläkouluun järjestetään lukuvuoden aikana. Arviointikeskustelun yhteydessä nivelvaiheen ohjaava palaute. Nivellyspalaverit keväällä.

- Uusi oppilas saa käydä **tutustumassa** etukäteen uuteen luokkaan ja oppilasta ryhmytetään.

13. Huoltajien osallistaminen

Tavoite: Huoltajilla on tiedossaan, miten oman lapsen koulussa kiusaamista ehkäistään ja miten siihen puututaan.

Niittykummun koulu:

- Huoltajat tutustutetaan toisiinsa osallistavilla menetelmillä koulutaipaleen alusta asti. Vuorovaikutteisuus on tärkeää.
- Esitellään vanhemmille koulun kiusaamisen estämisen toimintamalli, kiusaamistilanteen selvittelytavat, jälkihoitoprosessit (malli) ja käydään keskustelua siitä.

14. Puuttumisen portaat

Tavoite: koulussa on selkeä toimintatapa kiusaamiseen puuttumiseen. Sovittu toimintamalli on oppilaiden, huoltajien sekä kaikkien koulun aikuisten tiedossa.

Niittykummun koulu:

- Koulussa tehtävä ennalta ehkäisevä työ
- Aikuinen puuttuu akuuttiin tilanteeseen
- Tiedottaminen: luokanopettaja/huoltajat/tarvittaessa ohr/rehtori
- Kirjaaminen
- Seuranta (luokanopettaja) ja aikataulutus (eteneminen)

Kiusaamisen jatkuessa:

- Huoltajat kutsutaan koululle yhdessä tai erikseen, opiskeluhuoltohenkilöstö mahdollisesti mukaan
- Nuorisotyön mukaanotto/Erityisnuorisotyön mukaanotto
- Poliisin ja lastensuojelun mukaanotto